

**KAMMARRÄTTEN
I SUNDSVALL**

BESLUT

2018-07-10
Meddelat i Sundsvall

Mål nr 1522-18

KLAGANDE

Mobile Homes Sweden AB, 559054–6148

Ombud: Advokat Lars Schmidt
Advokatfirman Schmidt & Co AB

MOTPART

Kungsbacka kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 31 maj 2018 i mål nr 1662–18,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2018-07-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avskriver målet.

Dok.Id 167403

Postadress
Box 714
851 21 Sundsvall

Besöksadress
Södra Tjörngatan 2

Telefon
060-18 66 00
E-post: kammarrattenisundsvall@dom.se
www.kammarrattenisundsvall.se

Telefax
060-18 66 52

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN

Mobile Homes Sweden AB yrkar att kammarrätten ska förkasta Lark Leisures Homes anbud och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör (se 20 kap. 6 § andra stycket lagen [2016:1145] om offentlig upphandling, LOU).

I aktuellt mål löpte den förlängda avtalsspärren ut tio dagar från det att förvaltningsrätten avgjorde målet, dvs. den 11 juni 2018 (se 20 kap. 8–10 §§ LOU).

I målet är upplyst att avtal har tecknats med leverantörer den 12, 18 respektive 21 juni 2018, dvs. efter det att avtalsspärren löpt ut. Vid sådant förhållande saknar kammarrätten nu laglig möjlighet att pröva överklagandet. Målet ska därför skrivas av från vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Jessica Lovén
kammarrättsråd
ordförande

Esin Tubluk
tf. kammarrättsassessor
referent

Jeanette Sundqvist
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredraganden
Annelie Gustafson

DOM
2018-05-31
Meddelad i Falun

Mål nr
1662-18

SÖKANDE

Mobile Homes Sweden AB, 559054-6148

Ombud: Advokat Lars Schmidt
Advokatfirman Schmidt & Co AB
Järnvägsgatan 12
532 30 Skara

MOTPART

Kungsbacka kommun
Stadshuset
434 81 Kungsbacka

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Mobile Homes Sweden AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 222676

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	023-383 00 80	måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Kungsbacka kommun genomför en upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) avseende ramavtal villavagnar, dnr 18/1. Tilldelningsbeslut meddelades den 3 april 2018 varvid tre anbud ansågs uppfylla samtliga uppställda krav samt innehåller det lägsta priset. Mobile Homes Sweden AB (Mobile Homes) anbud var ett av dessa.

Mobile Homes ansöker om överprövning och yrkar i första hand att anbudet från en av anbudsgivarna, Lark Leisure Homes (Lark), ska förkastas. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Mobile Homes anför i huvudsak följande. Larks anbud är ofullständigt eftersom det inte uppfyllde samtliga obligatoriska krav i upphandlingsdokumenten. I kravspecifikationen avseende anbud *del 2, Villavagnar Typ 2* har inte ersättningen för Möbelpaket Typ 2 fyllts i eller besvarats trots att det är ett obligatoriskt krav. Uppgiften ska fyllas i eller besvaras enligt kommunens information i upphandlingsdokumenten. Anbudet var således inte fullständigt och kommunen har genom det brutit mot likabehandlingsprincipen eller proportionalitetsprincipen. Utöver det har Kungsbacka kommun tillåtit Lark att i efterhand fylla i och besvara nu nämnda obligatoriska krav trots att det inte var fråga om en uppenbar felskrivning eller felräkning. Kommunens begäran om förtydligande och komplettering av Larks anbud har inneburit en särbehandling av Lark och en konkurrensbegränsning. Även flera anbudsgivare har givits denna möjlighet. Hade inte Lark tillåtits att komplettera sitt anbud och därmed också delta i upphandlingen hade Mobile Homes haft bättre ranking än Lark och erbjudits att leverera efterfrågade villavagnar. Det har inte varit frågan om ett förtydligande såsom kommunen påstår utan en komplettering. Utan denna hade kommunen inte kunnat bedöma Larks anbud. Om Lark inte utsluts ur upphandlingen ska upphandlingen göras om eftersom Kungsbacka kommun brutit mot någon av de grundläggande principerna.

Kungsbacka kommun bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. Kommunen har inte agerat i strid med principerna inom upphandling. Inom lagens ramar för begäran om förtydliganden har Lark fått möjligheten att tydliggöra anbudet avseende ersättning för Möbelpaket Typ 2. Genom sitt svar har Lark enbart bekräftat kommunens bedömning av anbudet i förhållande till kravet, dvs. att anbudet är ett nollanbud avseende Möbelpaket Typ 2. Förtydligande avseende prissättningen för möbelpaket har på samma sätt begärts från tre av totalt fem anbudsgivare i upphandling och har därmed varit en förutsättning för att bibehålla en effektiv konkurrens. Mobile Homes har således inte lidit eller riskerar inte att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Mobile Homes anfört är visat att Kungsbacka kommun har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att det har medfört att Mobile Homes lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerade sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principer om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. För att en sådan åtgärd ska vara tillåten måste den vara förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet (4 kap. 9 § LOU).

Av upphandlingsdokumenten framgår bl.a. att anbud kan lämnas på hela uppdraget eller på en del samt att samtliga blå fält ska fyllas i under respektive del som anbudsgivaren önskar att lämna anbud på. Förvaltningsrätten konstaterar att det är ostridigt i målet att Lark har lämnat ett anbud på del 2, Villavagn Typ 2 där de har fyllt i priset för Villavagn Typ 2 (blått fält) men lämnat kostnaden för Möbelpaket Typ 2 tom (blått fält). Av utredningen i målet framgår att Kungsbacka kommun sedan med stöd av 4 kap. 9 § LOU har begärt att Lark samt två andra anbudsgivare ska förtydliga att summan för Möbelpaket Typ 2 är 0 kr vilket Lark har gjort.

Av utredningen i målet framgår att Larks anbud har en brist eftersom de har lämnat fältet för priset på Möbelpaket Typ 2 tomt. Av anbudet framgår dock anbudssumman för anbud på *del 2, Villavagn Typ 2* är samma pris som det lämnade i fältet för priset på Villavagn Typ 2. Av anbudssumman kan således utläsas att något tillägg för Möbelpaket Typ 2 inte förekommer och därigenom kan det utan svårighet konstateras att avsaknad av uppgift i det tomma fältet motsvarar 0 kr. Denna slutsats har också Kungsbacka kommun dragit när de begärde ett förtydligande. Den totala anbudssumman har inte ändrats genom Kungsbacka kommuns begäran om förtydligande och förvaltningsrätten anser att Lark inte har tillfört anbudet nya sakuppgifter efter anbudstidens utgång utan enbart förtydligat det samma. Lark har inte heller hamnat i ett bättre läge till följd av förtydligandet. Att utesluta Larks anbud enbart på den grunden att fältet har lämnats tomt, då det mot bakgrund av de lämnade uppgifterna om anbudssumman kan konstateras vad avsaknaden av uppgiften motsvarar i kronor, skulle enligt förvaltningsrätten varit oproportionerligt i förhållande till syftet med det obligatoriska kravet samt bestämmelsen i LOU. Det förhållandet att en uppgift bekräftats efter anbudstidens utgång som skett i aktuell situation kan enligt förvaltningsrättens mening inte heller anses utgöra en otillåten komplettering. Vad Mobile Homes anfört i dessa delar visar därför inte att det finns skäl för ingripande enligt LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lennart Andersson, rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. **I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att avtal inte får ingås, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet.** Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen.
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd.
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta.
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

